

ИКОНОМИЧЕСКИ УНИВЕРСИТЕТ – ВАРНА
ФИНАНСОВО-СЧЕТОВОДЕН ФАКУЛТЕТ
КАТЕДРА „ФИНАНСИ“

Приета от ФС (протокол №/ дата): 2/06.03.2020

Приета от КС (протокол №/ дата): 6/24.02.2020

УТВЪРЖДАВАМ:

Декан:

(доц. д-р Христина Благойчева)

У Ч Е Б Н А П Р О Г Р А М А

ПО ДИСЦИПЛИНАТА: „ДАНЪЧНО ОБЛАГАНЕ“

ЗА СПЕЦ: „Финанси“; ОКС „бакалавър“ – дистанционно обучение

КУРС НА ОБУЧЕНИЕ: 4; СЕМЕСТЪР: 8

ОБЩА СТУДЕНТСКА ЗАЕТОСТ: 150 ч.; в т.ч. аудиторна 15 ч.

КРЕДИТИ: 5

РАБОТЕН ЕЗИК: български

РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ НА СТУДЕНТСКАТА ЗАЕТОСТ СЪГЛАСНО УЧЕБНИЯ ПЛАН

<i>ВИД УЧЕБНИ ЗАНЯТИЯ</i>	<i>ОБЩО (часове)</i>
АУДИТОРНА ЗАЕТОСТ	15
В т.ч.:	
• ЛЕКЦИИ	9
• УПРАЖНЕНИЯ (семинарни занятия/ лабораторни упражнения)	6
ИЗВЪНАУДИТОРНА ЗАЕТОСТ	135
В т.ч.:	
• ЗАДЪЛЖИТЕЛНИ КОНСУЛТАЦИИ	6
• САМОПОДГОТОВКА	129

Изготвили програмата:

1.
(Доц. д-р Светлана Герчева)
2.
(Гл.ас. д-р Светослав Борисов)

Ръководител катедра:
„Финанси“ (Проф. д-р Стефани Вачков)

I. АНОТАЦИЯ

Обучението по дисциплината „Данъчно облагане” цели да формира знания в следните насоки:

- основни аспекти от теорията, организацията и прилагането на данъците като система;
- общовалидни концепции относно разпределението/преразпределението на данъчното бреме и разходите на обществото, съпътстващи облагането;
- систематизация на най-важните аспекти от действащата понастоящем организация на данъците в България;

„Данъчно облагане“ изисква предварителни базови знания по „Микроикономика“, „Основи на корпоративните финанси“, „Публични финанси – обща част“, „Осигурителни системи и фондове“.

Дисциплината „Данъчно облагане“ формира нови знания за организацията и прилагането на данъка като система от елементи, вкл. и за допълващите държавното финансиране източници – такси, държавни кредити, европейско съфинансиране, други помощи и дарения. Фокус на преподаване са теоретични и неподвластни на конюнктурата концепции като свръх-данъчно бреме, прехвърляемост на данъка, ефекти (отражения) на облагането върху пазара на труд, инвестиции/спестявания и пр.

Получените знания по повод организацията на материалното данъчно облагане могат да се прилагат при определяне и контрола на данъчните задължения както на самото лице (семейство/домакинство), така и на фирмата, където работи (чийто собственик е). Паричните потоци по повод данъчно-осигурителното бреме ежедневно засягат личните (персонални) и фирмени (корпоративни) финанси. Знанията по дисциплината „Данъчно облагане“ могат да се надграждат, задълбочават и обогатяват през целия живот с оглед възрастта на данъкоплатеца, местоработата му (според позиционирането на компанията му), както и според местоположението му (местно лице за данъчни цели на коя държава е).

II. ТЕМАТИЧНО СЪДЪРЖАНИЕ

№. по ред	НАИМЕНОВАНИЕ НА ТЕМИТЕ И ПОДТЕМИТЕ
1	Тема първа: ВЪВЕДЕНИЕ В ТЕОРИЯТА НА ДАНЪКА
1.1.	Еволюция на възгледите за данъка като финансово отношение между държава и данъкоплатци
1.2.	Същност на данъка и функции на държавните институции по администриранто и обезпечаването му
1.3.	Данъкът като система
1.4.	Алтернативи на данъка и техните особености – сравнителен аспект
2	Тема втора: ДАНЪЧНА СИСТЕМА – ВЗАИМОДЕЙСТВИЕ НА ДАНЪЧНАТА ТЕОРИЯ И ПРАКТИКА
2.1.	Класификация на данъците
2.2.	Принципи на данъчно облагане
2.3.	Данъчна система – видове и особености. Изисквания за оптимална данъчна система

2.4.	Начини на събиране на данъците
3	Тема трета. СВРЪХБРЕМЕТО НА ДАНЪКА И ЕФЕКТИВНОСТТА НА ОБЛАГАНЕ
3.1.	Данъчно и свръхданъчно бреме – теоретична „тавтология“
3.2.	Графична и алгебрична интерпретация на свръхданъчното бреме
3.3.	Детерминанти на свръхданъчното бреме
4	Тема четвърта: ОБЛАГАНЕ С ЛИЧЕН ПОДОХОДЕН ДАНЪК
4.1.	Критерият на Хейг и Саймънс за обхват на личния доход. Оценка и практическа приложимост на критерия.
4.2.	Еволюция на системите за лично подоходно облагане (ЛПО)
4.3.	Организация на ЛПО у нас
5	Тема пета. ЕФЕКТИ НА ЛИЧНОТО ПОДОХОДНО ОБЛАГАНЕ ВЪРХУ ПАЗАРА НА ТРУДА
5.1.	Влияние на личното подоходно облагане върху трудовия пазар – избор между работа (труд) и свободно време (почивка)
5.2.	Ефект на дохода и на заместване при личния подоходен данък
5.3.	Допускания и ограничения на модела „труд-почивка“
5.4.	Емпирични доказателства за адекватността му
6	Тема шеста. ОБЛАГАНЕ НА КОРПОРАТИВНИТЕ ДОХОДИ И ПЕЧАЛБИ
6.1.	Възгледи за корпоративния данък (КД)
6.2.	Икономическа база за облагане с КД
6.3.	Организация на облагане с КД у нас. Други данъци според Закона за корпоративното подоходно облагане
6.4.	Ефекти от въвеждане/увеличаване на КД в отворената икономика
7.	Тема седма. КОСВЕНО ОБЛАГАНЕ. ОБЛАГАНЕ С ДАНЪК ДОБАВЕНА СТОЙНОСТ
7.1.	Облагане с ДДС – иновация в данъчния режим през ХХ век
7.2.	Начисляване на ДДС – сравнителен анализ
7.3.	Организация на облагане с ДДС у нас
8.	Тема осма. ОБЛАГАНЕ С ПРОДУКТОВИ ДАНЪЦИ
8.1.	Особености на продуктите данъци
8.2.	Хармонизация на продуктите данъци на единния вътрешен пазар на ЕС
8.3.	Режима за отложено плащане на акциз (РОПА).
8.4.	„Позеленяване“ на продуктите данъци върху горивата като част от мерките срещу климатичните промени
9	Тема девета. ПРЕХВЪРЛЯЕМОСТ НА ПРОДУКТОВИ И КОСВЕНИ ДАНЪЦИ
9.1.	Данъчен дестинатор и икономическа прехвърляемост
9.2.	Прехвърляемост на продуктови данъци и разпределение на данъчното бреме
9.3.	Прехвърляемост на данъците върху производствените фактори и разпределение на данъчното бреме
9.4.	Прехвърляемост на данъка на пазари с несъвършена конкуренция
10.	Тема десета. ДАНЪЦИ ВЪРХУ БОГАТСТВОТО/ИМУЩЕСТВОТО
10.1.	Същност, обхват и паричната оценка на личното богатство/имущество
10.2.	Характеристика на имуществените данъци
10.3.	Организация на облагане на собствеността и прехвърлянето/отчуждаването ѝ върху активи (права върху тях) от богатството на личността (ФЛ)
10.4	Екологична насоченост на данъците върху богатството – фискален отговор на климатичните промени

III. МЕТОДИ НА ПОДГОТОВКА И ПРОВЕЖДАНЕ НА ОБУЧЕНИЕ¹

В представянето на методите за подготовка и провеждане на обучението по дисциплината се описва използването на различните учебни ресурси и дейности, чрез които се осъществява учебният процес в дистанционната форма на обучение:

- учебни ресурси;
- учебни дейности.

IV. ФОРМИ НА КОНТРОЛ

№. по ред	ВИД И ФОРМА НА КОНТРОЛА	Брой	ИАЗ ч.
1.	Семестриален (текущ) контрол		
1.1.	Самостоятелно решаване и аргументация на задание (казус)	1	49
	Общо за семестриален контрол:	1	49
2.	Сесиен (краен) контрол		
2.1.	Изпит (присъствен тест) със закрити въпроси	1	80
	Общо за сесиен контрол:	1	80
	Общо за всички форми на контрол:	2	129

V. ЛИТЕРАТУРА

ЗАДЪЛЖИТЕЛНА ЛИТЕРАТУРА:

1. Герчева, Св. Данъчно облагане. Електронен учебник по дисциплината, качен в платформата за дистанционно обучение на ИУ – Варна.
2. Герчева, Св. Данъци с кауза – екологичните данъци срещу замърсяването на околната среда, Варна: ИК „Стено“, 2013.
3. Владимирова, Т., Владимиров, В., Коцев, Цв., и др. Публични финанси, Варна: ИК „Стено“, 2008.
4. Информация за задължителни осигуровки и данъци за различни години. [Онлайн] <https://kik-info.com/spravochnik/osigurovki-i-danaci-za-2019.php>
5. МФ, меню „Данъчна политика“ [Онлайн] <https://www.minfin.bg/bg/6>
6. МФ, меню „Бюджет“ [Онлайн] <https://www.minfin.bg/bg/247>

¹ Методите за подготовка и провеждане на обучение се представят в съответствие с утвърдената Инструкция за разработване на учебна програма за дисциплина в дистанционна форма на обучение на Икономически университет – Варна.

ДОПЪЛНИТЕЛНА ЛИТЕРАТУРА:

1. Андерсонъ, О. Финансова наука. Лекции, четени от О.АНДЕРСОНЪ въ Варненското Висше Търговско училище при Варненската Търговско Индустриална камара, Варна, 1928 (правопис запазен).
2. Чолаков, Ст. ФИРМЕНИЯТ НАЛОГЪ. Сп. „ОБЩИНСКИ ПРЕГЛЕД“, година X, книжка XV, 1-15 януарий 1929 г. (правопис запазен).
3. Чолаков, Ст., Основни прояви на консумативните налози, Годишникъ на Варненското Търговско училище, Варна, 1932, с.1-55. (правопис запазен).
4. Чолаков Ст., Наука за финансовото стопанство, II, Теория на данъците, Държавна печатница, Варна, 1947.
5. Salanié, V. The economics of taxation, MIT Press, 2003.

НОРМАТИВНА ЛИТЕРАТУРА:

1. Закон за акцизите и данъчните складове, обн. ДВ, бр. 91/15.11.2005
2. Закон за данък върху добавената стойност, обн. ДВ, бр.63/04.08.2006
3. Закон за данъците върху доходите на физическите лица, обн. ДВ, бр.95/24.11.2008
4. Закон за корпоративно подоходно облагане, обн. ДВ, бр. 105/22.12.2006
5. Закон за местните данъци и такси, обн. ДВ, бр. 117 /10.12.1997